Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera întâi)

2 octombrie 2019 *

„Recurs – Politică economică și monetară – Articolul 127 alineatul (6) TFUE – Regulamentul (UE) nr. 1024/2013 – Articolul 4 alineatul (1) litera (g) – Supravegherea prudențială consolidată a instituțiilor de credit – Regulamentul (UE) nr. 468/2014 – Articolul 2 punctul 21 litera (c) – Regulamentul (UE) nr. 575/2013 – Articolul 10 – Grup supravegheat – Instituții afiliate în mod permanent la un organism central”

În cauzele conexate C-152/18 P și C-153/18 P,

având ca obiect două recursuri formulate în temeiul articolului 56 din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, introduse la 23 februarie 2018,

Crédit mutuel Arkéa, cu sediul în Relecq-Kerhuon (Franța), reprezentat de H. Savoie, avocat,

recurentă,

celelalte părți din procedură fiind:

Banca Centrală Europeană (BCE), reprezentată de K. Lackhoff, de R. Bax și de C. Olivier, în calitate de agenți, asistați de P. Honoré, avocat,

pârâtă în primă instanță,

Comisia Europeană, reprezentată de V. Di Bucci, de K.-P. Wojcik și de A. Steiblytė, în calitate de agenți,

intervenientă în primă instanță,

susținute de:

Confédération nationale du Crédit mutuel, cu sediul în Paris (Franța), reprezentată de M. Grégoire și de C. De Jonghe, avocats,

intervenientă în recurs (C-152/08 P),

și

Crédit mutuel Arkéa, cu sediul în Relecq-Kerhuon (Franța), reprezentată de H. Savoie, avocat,

recurentă,

celelalte părți din procedură fiind:

* Limba de procedură: franceza.

Banca Centrală Europeană (BCE), reprezentată de K. Lackhoff, de R. Bax și de C. Olivier, în calitate de agenți, asistați de P. Honoré, avocat,

pârâtă în primă instanță,

Comisia Europeană, reprezentată de V. Di Bucci, de K.-P. Wojcik și de A. Steiblytė, în calitate de agenți,

intervenientă în primă instanță,

susținute de:

Confédération nationale du Crédit mutuel, cu sediul în Paris (Franța), reprezentată de M. Grégoire și de C. De Jonghe, avocats,

intervenientă în recurs (C-153/18 P),

CURTEA (Camera întâi),

compusă din domnul J.-C. Bonichot, președinte de cameră, doamna R. Silva de Lapuerta (raportoare), vicepreședintă a Curții, doamna C. Toader și domnii A. Rosas și L. Bay Larsen, judecători,

avocat general: domnul G. Pitruzzella,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 18 iunie 2019,

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Prin intermediul recursurilor formulate, Crédit mutuel Arkéa (denumită în continuare „CMA”) solicită anularea Hotărârii Tribunalului Uniunii Europene din 13 decembrie 2017, Crédit mutuel Arkéa/BCE (T-712/15, denumită în continuare „prima hotărâre atacată”, EU:T:2017:900), și a Hotărârii Tribunalului Uniunii Europene din 13 decembrie 2017, Crédit mutuel Arkéa/BCE (T-52/16, denumită în continuare „a doua hotărâre atacată”, EU:T:2017:902) (denumite în continuare împreună „hotărârile atacate”), prin care acesta i-a respins acțiunile având ca obiect anularea Deciziei ECB/SSM/2015-9695000CG7B84NLR5984/28 a Băncii Centrale Europene (BCE) din 5 octombrie 2015 de stabilire a cerințelor prudențiale aplicabile grupului Crédit mutuel (denumită în continuare „prima decizie în litigiu”) și, respectiv, a Deciziei ECB/SSM/2015-9695000CG7B84NLR5984/40 a BCE din 4 decembrie 2015 de stabilire a cerințelor prudențiale aplicabile grupului Crédit mutuel (denumită în continuare „a doua decizie în litigiu”) (denumite în continuare împreună „deciziile în litigiu”).

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

Regulamentul (UE) nr. 575/2013

2 Articolul 10 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și societățile de investiții și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 (JO 2013, L 176, p. 1), intitulat „Derogare pentru instituțiile de credit afiliate în mod permanent unei case centrale”, prevede la alineatul (1):

„Autoritățile competente pot, în conformitate cu legislația națională, să acorde derogări parțiale sau integrale de la aplicarea cerințelor prevăzute în părțile a doua-a opta în cazul uneia sau mai multor instituții de credit situate în același stat membru și afiliate în mod permanent unei case centrale care le supraveghează și care are sediul în același stat membru, în cazul în care sunt îndeplinite următoarele condiții:

(a) angajamentele casei centrale și ale instituțiilor afiliate constituie angajamente solidare sau angajamentele instituțiilor afiliate sunt în întregime garantate de casa centrală;

(b) solvabilitatea și lichiditatea casei centrale și ale tuturor instituțiilor afiliate acesteia sunt supravegheate în ansamblul lor, pe baza situațiilor financiare consolidate ale acestor instituții;

(c) conducerea casei centrale este abilitată să emită instrucțiuni către organele de conducere ale instituțiilor afiliate.

[…]”

3 Potrivit articolului 11 alineatul (4) din acest regulament:

„În cazul în care se aplică articolul 10, casa centrală la care se face referire la articolul respectiv respectă cerințele părților a doua-a opta pe baza situației financiare consolidate a întregului compus din casa centrală și instituțiile sale afiliate.”

Regulamentul (UE) nr. 1024/2013

4 Considerentele (16), (26), (30) și (65) ale Regulamentului (UE) nr. 1024/2013 al Consiliului din 15 octombrie 2013 de conferire a unor atribuții specifice Băncii Centrale Europene în ceea ce privește politicile legate de supravegherea prudențială a instituțiilor de credit (JO 2013, L 287, p. 63) au următorul cuprins:

„(16) Siguranța și soliditatea instituțiilor de credit de mari dimensiuni este esențială pentru a asigura stabilitatea sistemului financiar. […]

[…]

(26) Riscurile la adresa siguranței și solidității unei instituții de credit pot apărea atât la nivelul instituțiilor de credit individuale, cât și la nivelul unui grup bancar sau al unui conglomerat financiar. Pentru a garanta siguranța și soliditatea instituțiilor de credit, este importantă existența unor acorduri specifice de supraveghere care să atenueze aceste riscuri. În plus față de supravegherea instituțiilor de credit individuale, atribuțiile BCE ar trebui să includă supravegherea la nivel consolidat […]

[…]

(30) BCE ar trebui să îndeplinească atribuțiile care îi sunt conferite cu scopul de a garanta siguranța și soliditatea instituțiilor de credit și stabilitatea sistemului financiar din Uniune și al fiecărui stat membru participant în parte, precum și unitatea și integritatea pieței interne […]

[…]

(65) […] Exercitarea atribuțiilor de supraveghere are drept obiectiv protejarea siguranței și solidității instituțiilor de credit și a stabilității sistemului financiar. […]”

5 Articolul 1 primul paragraf din acest regulament prevede:

„Prezentul regulament conferă Băncii Centrale Europene atribuții specifice privind politicile legate de supravegherea prudențială a instituțiilor de credit, pentru a contribui la siguranța și soliditatea instituțiilor de credit și la stabilitatea sistemului financiar din Uniune și din fiecare stat membru, ținând seama pe deplin și în mod corespunzător de unitatea și integritatea pieței interne, pe baza tratamentului egal al instituțiilor de credit în vederea prevenirii arbitrajului de reglementare.”

6 Articolul 4 alineatul (1) din regulamentul menționat prevede:

„În cadrul articolului 6 și în conformitate cu alineatul (3) din prezentul articol, BCE deține competența exclusivă să exercite, în scopuri de supraveghere prudențială, următoarele atribuții în legătură cu toate instituțiile de credit cu sediile în statele membre participante:

[…]

(g) desfășurarea supravegherii pe bază consolidată în cazul societăților-mamă ale instituțiilor de credit cu sediul într-unul din statele membre participante, inclusiv în cazul societăților financiare holding și al societăților financiare holding mixte, și participarea la supravegherea pe bază consolidată, inclusiv în cadrul colegiilor de supraveghetori, fără a aduce atingere participării autorităților naționale competente în cadrul respectivelor colegii, în calitate de observatori, în ceea ce privește societățile-mamă care nu au sediul într-unul din statele membre participante;

[…]”

7 În temeiul articolului 6 alineatul (1) din același regulament, BCE își îndeplinește atribuțiile în cadrul unui mecanism unic de supraveghere (denumit în continuare „MUS”), compus din BCE și din autoritățile naționale competente, și este responsabilă de funcționarea eficace și coerentă a acestui mecanism.

8 Articolul 24 din Regulamentul nr. 1024/2013 are următorul cuprins:

„(1) BCE instituie un comitet administrativ de control pentru efectuarea controlului administrativ intern al deciziilor luate de BCE în exercitarea prerogativelor care îi sunt conferite prin prezentul regulament, în urma transmiterii unei cereri de control în conformitate cu alineatul (5). Sfera de aplicare a controlului administrativ intern se referă la conformitatea procedurală și de fond a acestor decizii cu prezentul regulament.

[…]

(5) Orice persoană fizică sau juridică poate solicita, în cazurile menționate la alineatul (1), controlul unei decizii luate de BCE în temeiul prezentului regulament care vizează persoana respectivă sau care o privește în mod direct și individual. O cerere de control formulată împotriva unei decizii a Consiliului guvernatorilor menționată la alineatul (7) nu este admisibilă.

(6) Orice cerere de control, care include motivele formulării sale, se depune în scris la BCE în termen de o lună de la data notificării deciziei persoanei care solicită controlul sau, în absența acesteia, de la data la care persoana ia cunoștință de decizia respectivă, după caz.

(7) După ce se pronunță asupra admisibilității controlului, comitetul administrativ de control formulează un aviz într-un termen care să corespundă caracterului mai mult sau mai puțin urgent al chestiunii, dar nu mai târziu de două luni de la primirea cererii și îl transmite Consiliului de supraveghere în vederea pregătirii unui nou proiect de decizie. Consiliul de supraveghere ia în considerare avizul comitetului administrativ de control și transmite imediat Consiliului guvernatorilor un nou proiect de decizie. Noul proiect de decizie fie abrogă decizia inițială, fie o înlocuiește cu o decizie cu un conținut identic, fie o înlocuiește cu o decizie modificată. Noul proiect de decizie este considerat ca fiind adoptat, cu excepția cazului în care Consiliul guvernatorilor ridică obiecții în termen de zece zile lucrătoare.

[…]

(9) Avizul comitetului administrativ de control, noul proiect de decizie înaintat de Consiliul de supraveghere și decizia adoptată de Consiliul guvernatorilor în conformitate cu prezentul articol trebuie să fie motivate și notificate părților.

(10) BCE adoptă o decizie de stabilire a normelor de funcționare a comitetului administrativ de control.

[…]”

Regulamentul (UE) nr. 468/2014

9 Potrivit considerentului (9) din Regulamentul (UE) nr. 468/2014 al Băncii Centrale Europene din 16 aprilie 2014 de instituire a cadrului de cooperare la nivelul Mecanismului unic de supraveghere între Banca Centrală Europeană și autoritățile naționale competente și cu autoritățile naționale desemnate (Regulamentul-cadru privind MUS) (JO 2014, L 141, p. 1):

„Ca urmare, prezentul regulament dezvoltă și detaliază procedurile de cooperare prevăzute în Regulamentul [nr. 1024/2013] între BCE și [autoritățile naționale competente] în cadrul MUS, precum și, după caz, cu autoritățile naționale desemnate, asigurând astfel funcționarea eficace și coerentă a MUS.”

10 Articolul 2 punctul 21 din acest regulament prevede:

„În sensul prezentului regulament, se aplică definițiile cuprinse în Regulamentul [nr. 1024/2013], cu excepția unor dispoziții contrare, concomitent cu următoarele definiții:

[…]

21. «grup supravegheat» înseamnă oricare dintre următoarele:
   (a) un grup a cărui întreprindere-mamă este o instituție de credit sau o societate financiară holding care are sediul principal într-un stat membru participant;

[…]

(c) entități supravegheate care au fiecare sediul principal în același stat membru participant, cu condiția ca acestea să fie afiliate în mod permanent la un organism central care le supraveghează în condițiile stabilite la articolul 10 din Regulamentul […] nr. 575/2013 și care are sediul în același stat membru participant;”.

Decizia 2014/360/UE

11 Decizia 2014/360/UE a BCE din 14 aprilie 2014 privind instituirea unui comitet administrativ de control și normele de funcționare ale acestuia (JO 2014, L 175, p. 47), instituie comitetul administrativ de control prevăzut la articolul 24 din Regulamentul nr. 1024/2013.

12 Articolul 7 alineatul (1) din această decizie prevede:

„Orice persoană fizică sau juridică căreia i se adresează o decizie a BCE în temeiul Regulamentului […] nr. 1024/2013 sau pe care această decizie o privește în mod direct și individual, care dorește să ceară un control administrativ intern […], procedează în acest sens prin depunerea unei note scrise de control la secretar, identificând decizia contestată. Nota de control este transmisă într-una din limbile oficiale ale Uniunii.”

Dreptul francez

13 Potrivit articolului L.511-30 din code monétaire et financier (Codul monetar și financiar), în scopul aplicării dispozițiilor din acest cod referitoare la instituțiile de credit și la societățile de finanțare, Confédération nationale du Crédit mutuel (Confederația națională a Crédit mutuel) (denumită în continuare „CNCM”) este considerată un organ central.

14 Articolul L.511-31 din codul menționat prevede, printre altele, că organele centrale sunt instituțiile de credit și societățile de finanțare afiliate acestora, care sunt responsabile cu asigurarea coeziunii din rețeaua lor, precum și cu asigurarea bunei funcționări a instituțiilor și a societăților care le sunt afiliate și că, în acest sens, iau toate măsurile necesare, în special pentru a garanta lichiditatea și solvabilitatea fiecăreia dintre aceste instituții și societăți, precum și ale întregii rețele.

Situația de fapt

15 Crédit mutuel este un grup bancar necentralizat, constituit dintr-o rețea de case locale având statutul de societăți cooperative. Fiecare casă locală a Crédit mutuel trebuie să adere la o federație regională, iar fiecare federație trebuie să adere la CNCM, organul central al rețelei în sensul articolelor L.511-30 și L.511-31 din Codul monetar și financiar. La scară națională, Crédit mutuel include, în plus, Caisse centrale du Crédit mutuel (Casa centrală a Crédit mutuel), care este o societate pe acțiuni cooperativă de credit cu capital variabil, autorizată ca instituție de credit, deținută de membrii rețelei.

16 CMA este o societate pe acțiuni cooperativă de credit cu capital variabil, autorizată ca instituție de credit. Aceasta a fost creată în cursul anului 2002 prin apropierea mai multor federații regionale de ajutor reciproc. Alte federații s-au grupat pentru a crea CM11-CIC, iar altele au rămas autonome.

17 Printr-o scrisoare din 19 septembrie 2014, CMA a comunicat BCE o analiză potrivit căreia nu putea să facă obiectul supravegherii prudențiale de către aceasta prin intermediul CNCM. Printr-o scrisoare din 10 noiembrie 2014, BCE a menționat că a sesizat autoritățile competente franceze cu privire la acest aspect.

18 La 19 decembrie 2014, BCE a comunicat CNCM un proiect de decizie de stabilire a cerințelor prudențiale aplicabile grupului Crédit mutuel, i-a solicitat să se asigure că acest proiect este comunicat diferitor entități din care este compus și i-a acordat un termen pentru ca acestea să își prezinte observațiile. La 16 ianuarie 2015, CMA a comunicat BCE observațiile sale, iar la 30 ianuarie 2015, CNCM și-a exprimat opinia cu privire la acestea din urmă.

19 La 19 februarie 2015, BCE a comunicat CNCM un proiect de decizie revizuit de stabilire a cerințelor prudențiale aplicabile grupului Crédit mutuel, precum și entităților din care este compus, i-a solicitat să se asigure că acest proiect revizuit este comunicat acestora din urmă și i-a acordat un termen pentru ca acestea să își prezinte observațiile. La 27 martie 2015, CMA și-a prezentat observațiile.

20 La 17 iunie 2015, BCE a adoptat o decizie de stabilire a cerințelor prudențiale aplicabile grupului Crédit mutuel, în care sublinia că este autoritatea responsabilă cu supravegherea prudențială consolidată a CNCM și autoritatea competentă responsabilă cu supravegherea entităților enumerate în această decizie, printre care figura CMA [considerentul (1)]. La articolul 2 alineatul (1) din această decizie se specifica faptul că CNCM se asigură că grupul Crédit mutuel îndeplinește în permanență cerințele prevăzute în anexa I. Din articolul 2 alineatul (3) din decizia menționată reieșea că CMA trebuia să îndeplinească în permanență cerințele precizate în anexa II-2, în temeiul cărora era impusă o rată a fondurilor proprii de nivel 1 (denumite în continuare „fondurile proprii «CET 1»”) de 11 %.

21 La 17 iulie 2015, CMA a solicitat controlul acestei decizii în temeiul articolului 24 din Regulamentul nr. 1024/2013 coroborat cu articolul 7 din Decizia 2014/360. La 31 august 2015 a avut loc o audiere în fața comitetului administrativ de control.

22 La 14 septembrie 2015, comitetul administrativ de control a întocmit un aviz prin care se concluziona cu privire la legalitatea deciziei BCE din 17 iunie 2015. Acesta a subliniat în esență că criticile îndreptate de CMA împotriva acestei decizii puteau fi regrupate în trei categorii, după cum acesta a contestat recurgerea la supravegherea prudențială consolidată a grupului Crédit mutuel prin intermediul CNCM, pentru motivul că acesta nu ar fi o instituție de credit (prima critică), a invocat inexistența unui „grup Crédit mutuel” (a doua critică) sau a contestat decizia BCE de a crește cerințele privind rata fondurilor proprii „CET 1” de la 8 % la 11 % (a treia critică).

23 În ceea ce privește prima critică, comitetul administrativ de control a amintit, în primul rând, că, printr-o decizie din 1 septembrie 2014, BCE considerase că grupul Crédit mutuel constituia un grup semnificativ supravegheat, că CMA era o entitate membră a acestui grup și că CNCM constituia cel mai înalt nivel de consolidare a acestuia. În al doilea rând, acesta a arătat că noțiunea de „organism central” prevăzută la articolul 2 punctul 21 litera (c) din Regulamentul nr. 468/2014 și la articolul 10 din Regulamentul nr. 575/2013 nu era definită de dreptul Uniunii și că nu se impunea ca organismul central menționat să fie o instituție de credit. În al treilea rând, comitetul administrativ de control a arătat că nu era necesar ca BCE să dispună de arsenalul complet al competențelor de supraveghere sau de sancționare față de entitatea-mamă a unui grup pentru a exercita o supraveghere prudențială consolidată. În al patrulea rând, el a amintit că, anterior transferului acestei competențe către BCE, grupul Crédit mutuel făcea obiectul unei supravegheri prudențiale consolidate de către autoritatea competentă franceză, și anume Autorité de contrôle prudentiel et de résolution (Autoritatea de control prudențial și de soluționare), prin intermediul CNCM.

24 În ceea ce privește a doua critică, comitetul administrativ de control a concluzionat că grupul Crédit mutuel îndeplinea condițiile prevăzute la articolul 10 alineatul (1) din Regulamentul nr. 575/2013, la care face trimitere articolul 2 punctul 21 litera (c) din Regulamentul nr. 468/2014. În primul rând, comitetul administrativ de control a considerat că existența unei solidarități cu instituțiile afiliate nu era împiedicată de calitatea de asociație a CNCM. În al doilea rând, acesta a reținut că situațiile financiare ale grupului Crédit mutuel în ansamblu erau întocmite pe o bază consolidată. În al treilea rând, acesta a considerat că BCE reținuse în mod întemeiat că CNCM deținea competența de a emite instrucțiuni către organele de conducere ale instituțiilor afiliate.

25 În ceea ce privește a treia critică, comitetul administrativ de control a considerat că aprecierile BCE referitoare la nivelul cerințelor de fonduri proprii „CET 1” ale CMA nu erau afectate de nicio eroare vădită de apreciere și nu prezentau un caracter disproporționat. El a subliniat în această privință că dezacordurile persistente dintre CMA și CNCM ar revela probleme de guvernanță susceptibile să creeze riscuri suplimentare.

26 Prima decizie în litigiu a abrogat și înlocuit decizia din 17 iunie 2015, în temeiul articolului 24 alineatul (7) din Regulamentul nr. 1024/2013, păstrând un conținut identic.

27 A doua decizie în litigiu a stabilit noi cerințe prudențiale aplicabile grupului Crédit mutuel, precum și entităților care îl compun. Punctul 1 din această decizie privea cerințele prudențiale consolidate aplicabile grupului Crédit mutuel, iar punctul 3 le privea pe cele aplicabile în mod specific CMA.

Procedura în fața Tribunalului și hotărârile atacate

28 Prin cererile introductive depuse la grefa Tribunalului la 3 decembrie 2015 și la 3 februarie 2016, CMA a introdus acțiuni în anulare împotriva primei decizii în litigiu și, respectiv, împotriva celei de a doua decizii în litigiu.

29 În susținerea fiecăreia dintre cele două acțiuni, CMA a invocat trei motive, dintre care numai primele două sunt vizate de prezentele recursuri.

30 Prin intermediul primelor două motive, CMA contesta în esență legalitatea articolului 2 alineatul (1) și a anexei I la prima decizie în litigiu, precum și legalitatea punctului 1 din a doua decizie în litigiu, în măsura în care aceste dispoziții organizau o supraveghere prudențială consolidată a grupului Crédit mutuel prin intermediul CNCM. În această privință, CMA susținea că, întrucât CNCM nu era o instituție de credit, aceasta nu putea intra sub incidența supravegherii prudențiale a BCE și susținea că BCE reținuse în mod greșit existența unui „grup” în scopul supravegherii prudențiale.

31 Prin hotărârile atacate, Tribunalul a respins acțiunile introduse de CMA.

Concluziile părților și procedura în fața Curții

32 Prin recursurile formulate, CMA solicită Curții anularea hotărârilor atacate.

33 BCE solicită Curții:

– respingerea recursurilor ca inadmisibile, cel puțin în ceea ce privește motivele și argumentele expuse la punctele 100-109 din acestea;

– obligarea CMA să comunice, la nevoie în temeiul articolului 64 din Regulamentul de procedură al Curții, orice convenție de refinanțare încheiată de CMA cu filialele sale;

– respingerea recursurilor ca nefondate în rest;

– confirmarea hotărârilor atacate; și

– obligarea CMA la plata cheltuielilor de judecată.

34 Comisia Europeană solicită Curții:

– respingerea recursurilor; și

– obligarea CMA la plata cheltuielilor de judecată.

35 Prin decizia din 21 martie 2018, președintele Curții a decis conexarea cauzelor C-152/18 P și C-153/18 P pentru buna desfășurare a procedurii scrise și orale, precum și în vederea pronunțării hotărârii.

36 Printr-un înscris depus la grefa Curții la 7 iunie 2018, CNCM a formulat, în temeiul articolului 40 al doilea paragraf din Statutul Curții de Justiție a Uniunii Europene, o cerere de intervenție în prezentele cauze, în susținerea concluziilor BCE și ale Comisiei.

37 Prin Ordonanța președintelui Curții din 20 septembrie 2018, Crédit Mutuel Arkéa/BCE (C-152/18 P și C-153/18 P, nepublicată, EU:C:2018:765), această cerere a fost admisă.

Cu privire la recursuri

38 În susținerea recursurilor formulate, CMA invocă două motive, redactate în mod identic în fiecare dintre acestea, care trebuie examinate împreună.

39 Cu titlu introductiv, în ceea ce privește nota, prezentată în anexele la aceste recursuri, prin care un profesor universitar analizează, la cererea CMA, hotărârile atacate din perspectiva dreptului de reglementare și a supravegherii bancare și a cărei admisibilitate este contestată de Comisie, trebuie amintit că funcția pur probatorie și de susținere a anexelor presupune că, în măsura în care acestea conțin elemente de drept pe care se întemeiază anumite motive invocate în cererea introductivă, aceste elemente trebuie să figureze în însuși textul acestei cereri introductive sau, cel puțin, să fie identificate în mod suficient în cuprinsul acesteia (a se vedea Hotărârea din 28 iunie 2005, Dansk Rørindustri și alții/Comisia, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P-C-208/02 P și C-213/02 P, EU:C:2005:408, punctele 99 și 100, precum și Ordonanța din 7 august 2018, Campailla/Uniunea Europeană, C-256/18 P, nepublicată, EU:C:2018:655, punctul 34).

40 Or, după cum a constatat domnul avocat general la punctul 31 din concluziile sale, CMA se referă la această notă în termeni generali, în partea introductivă a recursurilor sale și fără să coreleze în mod expres nota menționată cu unul dintre motivele invocate în susținerea acestora sau să indice în mod concret elementele cuprinse în aceeași notă pe care s-ar întemeia vreunul dintre aceste motive.

41 În consecință, trebuie să se admită excepția invocată de Comisie și să se declare inadmisibile conținutul notei în discuție, precum și trimiterea la aceasta în recursurile menționate.

42 Pe de altă parte, în ceea ce privește cererea de măsuri de cercetare judecătorească formulată de BCE, este suficient să se constate că aceasta nu îndeplinește cerința prevăzută la articolul 174 din Regulamentul de procedură, potrivit căreia concluziile memoriului în răspuns urmăresc admiterea sau respingerea, în tot sau în parte, a recursului. Prin urmare, această cerere trebuie să fie respinsă ca inadmisibilă.

Cu privire la primul motiv

43 Prin intermediul primului motiv invocat de CMA în sprijinul recursurilor sale, acesta susține că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept prin faptul că a statuat că articolul 2 punctul 21 litera (c) din Regulamentul nr. 468/2014 și articolul 10 din Regulamentul nr. 575/2013 permit BCE să organizeze o supraveghere prudențială consolidată a instituțiilor afiliate unui organism central, chiar și atunci când acesta din urmă nu are calitatea de instituție de credit.

44 Acest motiv cuprinde două aspecte.

Cu privire la primul aspect al primului motiv

– *Argumentația părților*

45 Prin intermediul primului aspect al primului motiv, CMA susține că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept prin faptul că a statuat că articolul 2 punctul 21 litera (c) din Regulamentul nr. 468/2014 permite BCE să organizeze o supraveghere prudențială consolidată a instituțiilor afiliate la un organism central, fără a fi necesar ca acest organism central să aibă calitatea de instituție de credit.

46 În primul rând, CMA consideră că, dacă ar fi interpretat dispoziția menționată în conformitate cu articolul 127 alineatul (6) TFUE și cu articolul 1 din Regulamentul nr. 1024/2013, referitoare la atribuțiile specifice încredințate BCE în materie de control și de supraveghere prudențială a „instituțiilor de credit”, Tribunalul ar fi trebuit să considere că organismul central prevăzut la articolul 2 punctul 21 litera (c) din Regulamentul nr. 468/2014 trebuie în mod necesar să aibă calitatea de instituție de credit pentru ca BCE să poată exercita o supraveghere prudențială consolidată pornind de la acest organism central.

47 În al doilea rând, CMA contestă aprecierea Tribunalului de la punctul 89 din prima hotărâre atacată și de la punctul 88 din a doua hotărâre atacată, potrivit căreia a urma abordarea sa ar duce la o fracționare a supravegherii prudențiale contrară atât scopurilor Regulamentului nr. 1024/2013, cât și celor ale Regulamentului nr. 468/2014.

48 În această privință, CMA susține în esență că entitățile care nu au calitatea de instituție de credit nu sunt cuprinse în noțiunea de „grup supravegheat”, astfel cum este definită la articolul 2 punctul 21 litera (c) din Regulamentul nr. 468/2014, și că includerea unei asociații precum CNCM, care nu are calitatea de instituție de credit, în cadrul grupului supravegheat de BCE nu este justificată de scopul urmărit de această dispoziție.

49 În al treilea rând, CMA consideră că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept în aplicarea articolului 2 punctul 21 litera (c) din Regulamentul nr. 468/2014, în măsura în care a constatat imposibilitatea BCE de a aplica sancțiuni unor organisme centrale vizate de această dispoziție, fără a induce din această constatare necesitatea ca un astfel de organism central să aibă calitatea de instituție de credit.

50 Astfel, potrivit CMA, întrucât eficacitatea unei supravegheri este condiționată de existența unei competențe de sancționare, iar aceasta nu poate fi exercitată decât în privința instituțiilor de credit, dispoziția menționată nu este aplicabilă decât unor organisme centrale care au calitatea de instituție de credit, iar împrejurarea că BCE poate sancționa instituțiile de credit afiliate respectivelor organisme centrale este lipsită de relevanță în această privință.

51 BCE, Comisia și CNCM contestă această argumentație.

– *Aprecierea Curții*

52 Articolul 127 alineatul (6) TFUE, care constituie temeiul juridic în raport cu care a fost adoptat Regulamentul nr. 1024/2013, prevede că Consiliul Uniunii Europene poate încredința BCE misiuni specifice privind politicile în domeniul supravegherii prudențiale a instituțiilor de credit și a altor instituții financiare, cu excepția întreprinderilor de asigurări.

53 Deși este adevărat că modul de redactare a acestei dispoziții vizează „instituțiile de credit” și „alte instituții financiare”, este necesar să se determine domeniul de aplicare al abilitării prevăzute de această dispoziție, ținând seama de contextul în care se înscrie și de obiectivele pe care le urmărește.

54 În această privință, este necesar să se arate că articolul 127 TFUE figurează în capitolul 2, intitulat „Politica monetară”, din titlul VIII din partea a treia a Tratatului FUE și stabilește obiectivele, precum și misiunile fundamentale ale Sistemului European al Băncilor Centrale (SEBC) și ale BCE.

55 După cum a arătat domnul avocat general la punctele 55 și 56 din concluziile sale, exercitarea atribuțiilor de supraveghere prudențială bancară prevăzute la articolul 127 alineatul (6) TFUE are ca obiectiv protejarea siguranței și a solidității instituțiilor de credit, în special ale marilor instituții de credit și ale grupurilor bancare, pentru a contribui la garantarea stabilității sistemului financiar al Uniunii în ansamblul său.

56 Pe de altă parte, urmărirea acestor obiective este enunțată în mod explicit în considerentele (16), (26), (30) și (65) ale Regulamentului nr. 1024/2013, precum și la articolul 1 primul paragraf din acest regulament.

57 În special, din cuprinsul considerentului (26) al Regulamentului nr. 1024/2013 reiese că, pentru a garanta siguranța și soliditatea instituțiilor de credit, este importantă existența unor acorduri specifice de supraveghere care să atenueze riscurile la adresa siguranței și solidității unei instituții de credit, care pot apărea atât la nivelul instituțiilor de credit individuale, cât și la nivelul unui grup bancar sau al unui conglomerat financiar.

58 Acest considerent precizează că, în plus față de supravegherea instituțiilor de credit individuale, atribuțiile BCE ar trebui să includă supravegherea la nivel consolidat.

59 În această privință, trebuie amintit că articolul 4 din Regulamentul nr. 1024/2013, intitulat „Atribuții conferite BCE”, prevede la alineatul (1) litera (g) că BCE deține, printre altele, competența pentru desfășurarea supravegherii pe bază consolidată în cazul societăților-mamă ale instituțiilor de credit cu sediul într-unul din statele membre participante.

60 Conform articolului 6 alineatul (1) din acest regulament, BCE își îndeplinește atribuțiile în cadrul MUS compus din BCE și din autoritățile naționale competente și este responsabilă de funcționarea eficace și coerentă a acestuia.

61 După cum reiese din cuprinsul considerentului (9) al Regulamentului nr. 468/2014, acesta are ca obiectiv să dezvolte și să detalieze procedurile de cooperare prevăzute de Regulamentul nr. 1024/2013 între BCE și autoritățile naționale competente în cadrul MUS, asigurând astfel funcționarea eficace și coerentă a acestuia din urmă.

62 În acest context, articolul 2 punctul 21 litera (c) din Regulamentul nr. 468/2014 definește noțiunea de „grup supravegheat" ca desemnând, printre altele, entitățile supravegheate care au fiecare sediul principal în același stat membru participant, cu condiția ca acestea să fie afiliate în mod permanent la un organism central care le supraveghează în condițiile stabilite la articolul 10 din Regulamentul nr. 575/2013 și care are sediul în același stat membru participant.

63 În consecință, Tribunalul a statuat în mod întemeiat, la punctele 58-64 din prima hotărâre atacată și la punctele 57-63 din a doua hotărâre atacată, că supravegherea prudențială a instituțiilor de credit care aparțin unor grupuri bancare are în esență două scopuri, și anume, pe de o parte, acela de a permite BCE să înțeleagă riscurile care pot afecta o instituție de credit și care nu provin de la aceasta, ci de la grupul căruia îi aparține și, pe de altă parte, acela de a evita o fracționare a supravegherii prudențiale a entităților care compun acest grup.

64 În plus, nu rezultă nicidecum din cuprinsul articolului 127 alineatul (6) TFUE că „organismul central” prevăzut la articolul 2 punctul 21 litera (c) din Regulamentul nr. 468/2014 trebuie să aibă calitatea de instituție de credit.

65 Dimpotrivă, astfel cum a arătat domnul avocat general la punctele 62-64 din concluziile sale, din obiectivele urmărite prin încredințarea către BCE, în temeiul articolului 127 alineatul (6) TFUE, a unor misiuni specifice în domeniul supravegherii prudențiale rezultă că aceasta trebuie să poată exercita o supraveghere prudențială consolidată a unui grup cum este cel prevăzut la articolul 2 punctul 21 litera (c) din Regulamentul nr. 468/2014, indiferent de forma juridică a organismului central căruia îi sunt afiliate entitățile care fac parte din acest grup și în măsura în care sunt îndeplinite condițiile prevăzute la articolul 10 din Regulamentul nr. 575/2013.

66 Astfel, în caz contrar, un grup bancar s-ar putea sustrage unei supravegheri prudențiale consolidate în considerarea formei juridice a entității care acționează în calitate de organ central al acestui grup și ar risca, prin urmare, să aducă atingere eficacității exercitării de către BCE a misiunilor menționate.

67 În consecință, articolul 127 alineatul (6) TFUE și articolul 1 din Regulamentul nr. 1024/2013 nu se opun ca BCE să exercite o supraveghere prudențială consolidată în raport cu un grup bancar al cărui organism central nu are calitatea de instituție de credit, din moment ce sunt îndeplinite condițiile prevăzute la articolul 10 alineatul (1) din Regulamentul nr. 575/2013.

68 În ceea ce privește, pe de altă parte, argumentul CMA potrivit căruia aprecierea Tribunalului de la punctul 89 din prima hotărâre atacată și de la punctul 88 din a doua hotărâre atacată ar fi afectată de o eroare de drept, este suficient să se amintească faptul că, potrivit unei jurisprudențe constante a Curții, criticile îndreptate împotriva unor motive neesențiale ale unei decizii a Tribunalului nu pot determina anularea acestei decizii și sunt, așadar, inoperante (Hotărârea din 13 decembrie 2018, Uniunea Europeană/Gascogne Sack Deutschland și Gascogne, C-138/17 P și C-146/17 P, EU:C:2018:1013, punctul 45 și jurisprudența citată).

69 Or, astfel cum au susținut în mod întemeiat BCE și Comisia, punctele menționate au caracter neesențial, întrucât intervin după ce Tribunalul, la punctul 88 din prima hotărâre atacată și la punctul 87 din a doua hotărâre atacată, a statuat în mod întemeiat că este conform cu scopurile Regulamentelor nr. 1024/2013 și nr. 468/2014 să se rețină calificarea de „grup supravegheat” în sensul articolului 2 punctul 21 litera (c) din Regulamentul nr. 468/2014, indiferent dacă organismul central al acestui grup dispune sau nu de calitatea de instituție de credit.

70 În plus, caracterul neesențial al punctului 89 din prima hotărâre atacată și al punctului 88 din a doua hotărâre atacată este confirmat de utilizarea termenilor „în plus” la începutul acestora.

71 În consecință, argumentul CMA prin care sunt criticate aceste puncte din hotărârile atacate trebuie să fie respins ca inoperant.

72 În ceea ce privește argumentul CMA întemeiat pe faptul că imposibilitatea BCE de a aplica sancțiuni unor organisme centrale prevăzute la articolul 2 punctul 21 litera (c) din Regulamentul nr. 468/2014 presupune ca un astfel de organism central să aibă calitatea de instituție de credit, nici acesta nu poate fi primit.

73 Astfel cum au arătat BCE și Comisia, acest argument se întemeiază pe analiza potrivit căreia competența BCE în materie de supraveghere prudențială este subordonată existenței unei competențe de sancționare în privința entităților care fac obiectul acestei supravegheri.

74 Este adevărat că, după cum a arătat Tribunalul însuși la punctul 91 din prima hotărâre atacată și la punctul 90 din a doua hotărâre atacată, articolul 18 din Regulamentul nr. 1024/2013 prevede că, în scopul îndeplinirii atribuțiilor care îi sunt conferite prin acest regulament în materie de supraveghere prudențială, BCE poate impune sancțiuni administrative pecuniare instituțiilor de credit, societăților financiare holding sau societăților financiare holding mixte.

75 Cu toate acestea, astfel cum a subliniat domnul avocat general la punctele 84 și 85 din concluziile sale, nu reiese nicidecum din textele de drept al Uniunii aplicabile că existența unei competențe de sancționare în privința unei entități constituie o condiție necesară pentru a atribui BCE competențe de supraveghere prudențială în privința acestei entități, astfel încât exercitarea de către BCE a competenței sale de supraveghere prudențială consolidată în privința unui grup nu este supusă condiției ca BCE să dispună de o asemenea competență de sancționare în privința unei entități precum un organism central în sensul articolului 2 punctul 21 litera (c) din Regulamentul nr. 468/2014, care face parte din acest grup.

76 Rezultă că, fără a săvârși o eroare de drept, Tribunalul a considerat că lipsa unei competențe a BCE de sancționare a organismelor centrale prevăzute de această dispoziție nu se opune exercitării de către BCE a unei supravegheri prudențiale consolidate în privința unui grup al cărui organism central nu dispune de calitatea de instituție de credit.

77 În aceste condiții, Tribunalul nu a săvârșit nicio eroare de drept atunci când a statuat că articolul 2 punctul 21 litera (c) din Regulamentul nr. 468/2014 nu poate fi interpretat în sensul că implică, în sine, că un organism central are calitatea de instituție de credit, astfel încât primul aspect al primului motiv trebuie să fie respins.

Cu privire la al doilea aspect al primului motiv

– *Argumentația părților*

78 Prin intermediul celui de al doilea aspect al primului motiv, CMA susține că, contrar celor statuate de Tribunal în hotărârile atacate, articolul 10 din Regulamentul nr. 575/2013 presupune că, în scopul aplicării articolului 2 punctul 21 litera (c) din Regulamentul nr. 468/2014, o „casă centrală”, în sensul acestui articol 10, trebuie să aibă calitatea de instituție de credit.

79 Potrivit CMA, dintr-o aplicare coerentă a articolului 10 din Regulamentul nr. 575/2013 și a articolului 11 alineatul (4) din acest regulament rezultă că, întrucât cerințele prevăzute de această din urmă dispoziție nu pot fi respectate decât de o instituție de credit, o „casă centrală”, în sensul articolului 10 menționat, trebuie, în mod implicit, dar necesar, să aibă calitatea amintită, pentru ca BCE să poată efectua o supraveghere prudențială consolidată a grupului în cauză.

80 CMA susține că interpretarea articolului 10 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 575/2013 reținută de Tribunal nu respectă modul de redactare a acestei dispoziții, deoarece, întrucât face referire la „solvabilitatea și [la] lichiditatea casei centrale”, dispoziția menționată prevede în mod implicit, dar necesar că supravegherea prudențială a unui grup constituit dintr-un organism central și entități afiliate acestuia este supusă condiției ca acest organism central să aibă calitatea de instituție de credit.

81 BCE, Comisia și CNCM contestă această argumentație.

– *Aprecierea Curții*

82 Cu titlu introductiv, trebuie precizat că articolul 10 și articolul 11 alineatul (4) din Regulamentul nr. 575/2013 privesc o excepție de la aplicarea cerințelor prudențiale prevăzute de acest regulament unor instituții de credit afiliate unui organism central care le supraveghează. Cu toate acestea, al doilea aspect al primului motiv nu privește existența unei astfel de excepții, ci existența unui „grup supravegheat”, în sensul articolului 2 punctul 21 litera (c) din Regulamentul nr. 468/2014, care face trimitere la condițiile prevăzute la articolul 10 din Regulamentul nr. 575/2013.

83 În această privință, după cum a arătat Tribunalul în mod întemeiat la punctele 98-100 din prima hotărâre atacată și la punctele 97-99 din a doua hotărâre atacată, pe lângă faptul că acest articol 2 punctul 21 litera (c) face trimitere numai la articolul 10 din Regulamentul nr. 575/2013, iar acesta din urmă nu cuprinde nicio referire la articolul 11 alineatul (4) din regulamentul respectiv, punerea în aplicare a acestei din urmă dispoziții nu constituie o condiție, ci o consecință a aplicării articolului 10 menționat, întrucât articolul 11 alineatul (4) amintit se aplică numai atunci când autoritatea competentă acordă, în temeiul articolului 10 menționat, unor instituții de credit afiliate unui organism central, derogări de la aplicarea cerințelor prudențiale pe bază individuală.

84 În consecință, în lipsa unei astfel de decizii de derogare, articolul 11 alineatul (4) din Regulamentul nr. 575/2013 nu este aplicabil, iar aspectul dacă organismul central în cauză respectă această dispoziție este lipsit de pertinență în scopul exercitării de către BCE a unei supravegheri prudențiale a întregului grup constituit din acest organism central și entitățile afiliate acestuia.

85 În ceea ce privește condiția prevăzută la articolul 10 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 575/2013, potrivit căreia „solvabilitatea și lichiditatea casei centrale și ale tuturor instituțiilor afiliate acesteia sunt supravegheate în ansamblul lor, pe baza situațiilor financiare consolidate ale acestor instituții”, trebuie să se constate că această condiție nu implică în niciun caz că organismul central în cauză are calitatea de instituție de credit.

86 Astfel, după cum reiese din însuși modul de redactare a respectivei dispoziții, condiția prevăzută de aceasta nu privește o supraveghere individuală a organismului central, ci existența unei monitorizări a solvabilității și a lichidității ansamblului constituit din organismul respectiv și instituțiile afiliate acestuia, pe o bază consolidată, și anume pe baza situațiilor financiare consolidate ale entităților menționate.

87 În plus, după cum a arătat Tribunalul în mod întemeiat la punctul 106 din prima hotărâre atacată și la punctul 105 din a doua hotărâre atacată, nu este necesar ca organismul central să aibă calitatea de instituție de credit, din moment ce respectarea criteriilor menționate la articolul 10 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 575/2013 este suficientă pentru a putea fi exercitată o supraveghere a respectării cerințelor prudențiale de către grupul în cauză.

88 În consecință, aprecierea Tribunalului potrivit căreia nici articolul 10 alineatul (1) litera (b) din Regulamentul nr. 575/2013, nici articolul 11 alineatul (4) din acest regulament nu implică faptul că, în scopul aplicării articolului 2 punctul 21 litera (c) din Regulamentul nr. 468/2014, un organism central trebuie să aibă calitatea de instituție de credit, nu este afectată de o eroare de drept.

89 În aceste condiții, al doilea aspect al primului motiv nu poate fi admis, iar primul motiv al recursurilor trebuie să fie respins.

Cu privire la al doilea motiv

Argumentația părților

90 Prin intermediul celui de al doilea motiv invocat de CMA în susținerea recursurilor sale, acesta arată că grupul Crédit mutuel nu poate fi calificat drept „grup supravegheat”, în sensul articolului 2 punctul 21 litera (c) din Regulamentul nr. 468/2014, întrucât, contrar celor statuate la punctele 136 și 137 din prima hotărâre atacată, precum și la punctele 135 și 136 din a doua hotărâre atacată, nu îndeplinește condiția prevăzută la articolul 10 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul nr. 575/2013.

91 Cu titlu principal, CMA susține că Tribunalul a săvârșit o eroare de drept atunci când a considerat că Decizia nr. 1-1992 a CNCM din 10 martie 1992 privind exercitarea solidarității între casele Crédit mutuel și casele Crédit mutuel agricole rural (denumită în continuare „decizia din 10 martie 1992”) atesta existența unei obligații de transfer de fonduri proprii și de lichidități în cadrul grupului Crédit mutuel și că, în consecință, condiția menționată putea fi considerată îndeplinită.

92 În această privință, CMA susține că, deși în mecanismul de solidaritate instituit prin această decizie există o solidaritate între casele din cadrul aceluiași grup regional, nu există, în schimb, nicio obligație de transfer de fonduri proprii și de lichidități între grupurile regionale. Astfel, în cazul de dificultate a unui grup regional, CNCM nu ar putea impune unui alt grup regional să transfere fonduri proprii și lichidități pentru a-l susține.

93 Împrejurarea că Caisse centrale du Crédit mutuel (Casa centrală a Crédit mutuel) poate interveni în temeiul unui mecanism de solidaritate națională prin utilizarea unor resurse limitate care îi sunt încredințate de grupurile regionale nu ar permite identificarea unei obligații de transfer de fonduri proprii și de lichidități între grupurile regionale. Ar fi vorba despre o simplă punere la dispoziție a unei fracțiuni limitate din depozitele colectate de grupurile regionale în beneficiul acestei case centrale, care ar continua să fie debitoare față de grupurile respective.

94 Cu titlu subsidiar, CMA consideră că, chiar dacă s-ar presupune că decizia din 10 martie 1992 prevede existența unei astfel de obligații, această decizie nu se aplică ansamblului entităților care compun grupul Crédit mutuel supus supravegherii prudențiale a BCE, întrucât acesta cuprinde numeroase filiale ale caselor regionale care, nefiind afiliate organismului central al acestui grup, nu intră în domeniul de aplicare al deciziei menționate și, prin urmare, nu sunt ținute de nicio obligație de solidaritate sau de sprijin față de celelalte entități ale grupului menționat.

95 În consecință, CMA consideră că Tribunalul a statuat în mod greșit că grupul Crédit mutuel îndeplinea condiția prevăzută la articolul 10 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul nr. 575/2013.

96 BCE, Comisia și CNCM contestă această argumentație.

97 Comisia susține că interpretarea articolului L.511-31 din Codul monetar și financiar reținută de Tribunal este prea restrictivă și că, spre deosebire de cele statuate de acesta, articolul L.511-31 menționat este suficient în sine pentru a se putea considera că este îndeplinită condiția prevăzută la articolul 10 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul nr. 575/2013, fără a fi necesar să se examineze dacă decizia din 10 martie 1992 atestă existența unor angajamente solidare în cadrul grupului Crédit mutuel.

98 Comisia face referire în special la Decizia nr. 399413 a Conseil d’État (Consiliul de Stat, Franța) din 9 martie 2018 și consideră că, în această privință, Curtea ar putea să procedeze la o înlocuire a motivelor.

Aprecierea Curții

99 Trebuie amintit că, după ce a arătat că, în lipsa unei decizii a instanțelor naționale competente, îi revenea în mod necesar sarcina de a se pronunța cu privire la domeniul de aplicare al articolului L.511-31 din Codul monetar și financiar, Tribunalul a considerat, la punctul 134 din prima hotărâre atacată și la punctul 133 din a doua hotărâre atacată, că modul de redactare a acestei dispoziții nu permitea, în sine, să se concluzioneze că era îndeplinită condiția prevăzută la articolul 10 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul nr. 575/2013, întrucât referirea la luarea „măsuril[or] necesare” pentru „a garanta lichiditatea și solvabilitatea fiecăreia dintre aceste instituții și societăți, precum și ale

rețelei în ansamblu” avea un caracter prea general pentru a putea fi dedusă din aceasta existența unei obligații de transfer de fonduri proprii și de lichidități în cadrul grupului Crédit mutuel, pentru a asigura că sunt îndeplinite obligațiile față de creditori.

100 În urma acestei considerații, Tribunalul a examinat dacă din decizia din 10 martie 1992 reieșea o astfel de obligație.

101 Obiecția CMA, potrivit căreia Decizia nr. 399413 a Conseil d’État din 9 martie 2018 nu poate fi luată în considerare în vederea interpretării articolului L.511-31 din Codul monetar și financiar, pentru motivul că este ulterioară datei pronunțării hotărârilor atacate, nu poate fi primită.

102 Astfel, în fața Curții, părțile au avut posibilitatea să își prezinte observațiile în această privință și, în orice caz, Conseil d’État (Consiliul de Stat) s-a pronunțat deja cu privire la dispoziția respectivă printr-o decizie din 13 decembrie 2016, nr. 403418, cu alte cuvinte, la o dată anterioară celei a pronunțării hotărârilor atacate.

103 La punctul 5 din această din urmă decizie, Conseil d’État (Consiliul de Stat) a arătat, printre altele, că, prin adoptarea articolului L.511-31 din Codul monetar și financiar, legiuitorul francez a încredințat CNCM nu numai reprezentarea colectivă a caselor Crédit mutuel afiliate la rețeaua Crédit mutuel, ci și atribuțiile de a asigura coeziunea acestei rețele și aplicarea actelor cu putere de lege și a normelor administrative proprii instituțiilor de credit, de a exercita un control administrativ, tehnic și financiar cu privire la organizarea și la gestionarea fiecărei case, precum și de a adopta toate măsurile necesare bunei funcționări a rețelei menționate. Pe de altă parte, Conseil d’État (Consiliul de Stat) a considerat că, în temeiul acestui articol L.511-31, atunci când situația financiară a instituțiilor în cauză justifică acest lucru și fără a aduce atingere oricăror dispoziții sau prevederi contrare, CNCM poate decide fuziunea a două sau mai multe case afiliate la rețea, cesiunea fondului lor de comerț, precum și dizolvarea acestora. Potrivit Conseil d’État (Consiliul de Stat), din acest cadru legal și normativ rezultă că, indiferent de situația raporturilor din interiorul rețelei Crédit mutuel între grupurile care s-au constituit în aceasta, CNCM este legal responsabilă de pregătirea și de punerea în aplicare a măsurilor care se înscriu în cadrul reglementării sistemice a sistemului bancar în ceea ce privește ansamblul grupului Crédit mutuel și trebuie, în calitate de „întreprindere-mamă în Uniune”, să aibă un plan preventiv de redresare pentru acest grup.

104 La punctul 7 din Decizia nr. 399413 din 9 martie 2018, Conseil d’État (Consiliul de Stat) a adăugat că exercitarea acestor atribuții care participă la reglementarea instituțiilor de credit presupune în mod necesar că CNCM este competentă pentru a adopta prevederi care se impun caselor, pentru a asigura respectarea de către acestea a dispozițiilor care le sunt aplicabile și pentru a le impune, în cazul unei încălcări a acestor dispoziții, sancțiuni corespunzătoare. La punctul 20 din această decizie, Conseil d’État (Consiliul de Stat) a hotărât că, pentru a „garanta lichiditatea și solvabilitatea rețelei”, organele centrale sunt abilitate, în temeiul articolului L.511-31 din Codul monetar și financiar, să ia „toate măsurile necesare” și în special să instituie între membrii rețelei mecanisme de solidaritate obligatorii, care nu se pot limita doar la constituirea de dispozitive prefinanțate, precum fondurile de garantare.

105 Prin urmare, din Deciziile nr. 403418 din 13 decembrie 2016 și nr. 399413 din 9 martie 2018 ale Conseil d’État (Consiliul de Stat) reiese că obligația organelor centrale de a lua „toate măsurile necesare, în special pentru a garanta lichiditatea și solvabilitatea atât ale fiecăreia dintre aceste instituții și societăți cât și ale întregii rețele”, prevăzută la articolul L.511-31 din Codul monetar și financiar, presupune pentru CNCM competențe de control administrativ, tehnic și financiar foarte extinse asupra întregii rețele a Crédit mutuel, care îi permit să instituie, în orice moment, mecanisme de solidaritate obligatorii, precum impunerea față de membrii acestei rețele a unor obligații de transfer de fonduri proprii și de lichidități, precum și să decidă, fără a aduce atingere oricăror dispoziții sau prevederi contrare, fuziunea a două sau mai multor case afiliate acestei rețele.

106 Or, după cum a subliniat domnul avocat general la punctul 125 din concluziile sale, din moment ce fuziunea unui membru al rețelei Crédit mutuel cu o instituție aflată în criză financiară echivalează cu a-i impune acestui membru preluarea pasivului acestei instituții, o astfel de operațiune poate avea, asupra membrului menționat, efecte de ordin financiar mai grave decât cele rezultate din impunerea unei simple obligații de transfer de fonduri proprii și de lichidități.

107 Rezultă de aici că articolul L.511-31 din Codul monetar și financiar, astfel cum a fost interpretat de Conseil d'État (Consiliul de Stat), implică existența unei obligații de transfer de fonduri proprii și de lichidități în cadrul grupului Crédit mutuel pentru a se asigura îndeplinirea obligațiilor față de creditori, astfel încât BCE a considerat în mod întemeiat că era îndeplinită condiția prevăzută la articolul 10 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul nr. 575/2013.

108 În aceste condiții, nu este necesar să se răspundă la al doilea motiv al recursurilor, astfel încât acest motiv trebuie să fie respins ca inoperant.

109 Având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, se impune respingerea recursurilor în totalitate.

Cu privire la cheltuielile de judecată

110 În conformitate cu articolul 184 alineatul (2) din Regulamentul de procedură, atunci când recursul nu este fondat, Curtea se pronunță asupra cheltuielilor de judecată.

111 Potrivit articolului 138 alineatul (1) din acest regulament, aplicabil procedurii de recurs în temeiul articolului 184 alineatul (1) din regulamentul respectiv, partea care cade în pretenții este obligată, la cerere, la plata cheltuielilor de judecată.

112 Întrucât BCE, Comisia și CNCM au solicitat obligarea CMA la plata cheltuielilor de judecată, iar aceasta a căzut în pretenții, se impune ca acesta să fie obligat să suporte, pe lângă propriile cheltuieli de judecată, și pe cele efectuate de BCE, de Comisie și de CNCM.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera întâi) declară și hotărăște:

1) Respinge recursurile.

2) Obligă Crédit mutuel Arkéa la plata cheltuielilor de judecată.

Semnături